

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

Č. 11/2015

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze.

Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Chronológia - rok 1915 [Chronology - year 1915] / Jaroslav Valent – slo

In: Historická revue : populárno-vedecký časopis o dejinách spoločnosti -- ISSN 1335-6550 -- Roč. 26, č. 9 (2015), s. 66-67.

Autor chronologicky sestavil významné události válečného roku 1915, kdy počáteční odhodlání, které ovládlo Evropu v roce 1914 po vypuknutí 1. světové války, vystřídalo trpké procitnutí. Válka uvízla v zákopech a dospěla ke strategickému patu, kdy ani jedna z bojujících stran nebyla schopna strhnout vítězství na svou stranu. Do války vstoupily další státy (Itálie, Bulharsko), vznikla nová bojiště a byla nasazena nová vojenská technika včetně chemických zbraní. Zachyceno období 31. leden 2015 - 9. leden 1916.

válka ; dějiny ; dějiny dvacátého století ; historické hledisko ; dějepis ; Evropa ; válečné operace ; chronologie ; první světová válka ; 1915

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447315>

2.

Informatik als Pflichtfach? [Informatika jako povinný obor?] / Aksel Wundrach, Kordula Leites – ger

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 67, č. 5 (2015), s. 48-49.

Informatika se vyučuje na německých školách většinou jako volitelný předmět, uvažuje se však o jejím zavedení jako povinného předmětu; článek přináší odlišné názory dvou odborníků k této otázce. Argumenty pro: význam oboru computing (němčina dosud nemá odpovídající výraz vyjadřující rozmanitost oboru) pro přístup ke vzdělání (vzdělávací portály, internetové encyklopedie) i pro běžný život - doba analogového člověka v německém prostředí odeznívá, je nutné umět zabezpečit svá osobní data a zachovat tak integritu osobnosti, k tomu jsou nutné znalosti z oboru informatiky, kterou je třeba zavést jako povinný předmět. Proti:

počítače a elektronická zařízení jsou běžnou součástí školní výuky. Mezery jsou však v obecném přehledu, schopnosti pramenné kritiky a dovednosti uvažovat v historických, společenských, jazykových, bibliografických a dalších souvislostech. Je třeba využít školní období k rozvoji všeobecných znalostí a specializaci v oboru computing přenechat dalšímu odbornému studiu.

informatika ; povinný předmět ; volitelný předmět ; vzdělávací možnosti ; encyklopedie ; zabezpečení dat ; osobnost ; počítač ; počítačová gramotnost ; elektronické zařízení ; společenské vědy ; všeobecné vzdělání ; bibliografie ; specializace ; odborné vzdělání ; informatická výchova ; SRN

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447371>

3.

Instructional Leadership in Compulsory Schools in Iceland and the Role of School Principals [Vedení výuky v povinném školství na Islandu a role ředitelů škol] / Börkur Hansen, Steinunn Helga Lárusdóttir -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 59, č. 5 (2015), s. 583-603.

Článek prezentuje závěry studie, která se zaměřila na způsoby vedení výuky ve 20 islandských školách povinné školní docházky. Jak vnímá učitelský sbor dohled nad výukou a jak vidí ředitelé škol svou roli supervizora. Údaje byly získány prostřednictvím dotazníků pro učitele a rozhovorů s řediteli škol. Výsledky studie se ve sledovaných školách značně lišily. Ze závěrů vyplývá, že ředitelé vykonávají málo přímých hospitací, ale provádějí množství supervize nepřímé. Ve sledovaných školách jsou běžné vzájemné hospitace učitelů, které poskytují přehled o tom, jak výuka probíhá a co se ve třídě děje. V islandských školách je tento prvek kontroly velmi zanedbáván.

základní školství ; povinná školní docházka ; kontrola výkonu ; hospitace ; ředitel školy ; výuka ; učitel ; hodnocení učitele ; hodnocení výuky ; hospitující učitel ; Island ; supervize

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447336>

4.

Kein Grund für Lese-Pessimismus : Ansätze für die (Wieder-)Belebung der Lesekultur in der Schule [Co se čtení týče, není důvod k pesimismu : jak

(opětovně) oživit kulturu čtení ve škole] / Gerhard Eikenbusch -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 67, č. 4 (2015), s. 6-9.

Pravidelně se opakují katastrofické prognózy o konci knih a čtení a o klesající čtenářské dovednosti žáků. Hlasy o úpadku čtenářské kultury před sto lety – špatný čtenářský zájem dětí a mládeže o knihy podřadného žánru (brakové, mravně pochybné) na úkor literatury tzv. vysoké. Značný počet současných projektů na podporu rozvoje konstruktivní čtenářské kultury a čtenářské gramotnosti je důvodem k optimismu. Německý knižní trh je více než 10 let stabilní, s mírně stoupající tendencí - významný podíl dětských knih a knih pro mládež. Upozornění na skupiny notorických nečtenářů (např. nečtenáři z řad mladistvých). Nutnost prezentace čtení jako významného faktoru podporujícího orientaci ve světě; škola a učitelé jako čtenářský vzor. Příklady toho, jak podnítit zájem žáků o literaturu i její historii (kde se vzala literatura, kdo byli jejími čtenáři v minulosti atd.).

čtení ; porozumění textu ; čtenářství ; kniha ; kniha pro mládež ; kultura ; literatura ; dějiny ; literatura pro děti a mládež ; mravní hodnota ; próza ; výchovné působení ; trh ; statistická data ; škola ; učitel ; role učitele ; SRN

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/445792>

5.

Mediatising childhood religion : the BBC, John G. Williams and collective worship for schools in England, 1940 - 1975 [Medializace dětského náboženství : BBC, John H. Williams a kolektivní bohoslužby pro školy v Anglii, 1940 - 1975] / Stephen G. Parker – eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 51, č. 5 (2015), s. 614-630.

Rozhlasová stanice BBC ve Velké Británii vysílala od svého počátku náboženské programy zaměřené na dětské posluchače. Článek se zabývá osobností a prací průkopníka dětských náboženských pořadů, Johna G. Williamse, a jeho kritika Johna Hulla. Poukazuje na fakt, že mezi náboženským vzděláváním doma, ve škole a v rozhlase vznikaly trhliny, a že medializace náboženství a jiných sociálních procesů převracela logiku rozhlasového vysílání jako takového. Diskutováno je i školní náboženské vysílání a vysílání hromadných mší pro děti ve veřejných sdělovacích prostředcích v Británii.

náboženská výchova ; náboženství ; dítě ; rozhlasové vysílání ; vzdělávací rozhlasový pořad ; historické hledisko ; Williams, John G. ; Hull, John ; Williams, John G. ; British Broadcasting Corporation ; Velká Británie ; bohoslužba ; sdělovací prostředky ; 1940-1975

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447328>

6.

Rozumově nadaní žáci se specifickými vývojovými poruchami učení =
Intellectually gifted pupils with specific learning disorders / Šárka Portešová --
cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 18

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 49, č. 1-2
(2015), s. 132-142.

Problematika žáků, u nichž je nadání kombinováno se specifickou poruchou učení. Diagnostické vymezení a identifikace této skupiny žáků. Typické charakteristiky chování těchto dětí, jejich problematický školní výkon. Kompenzační mechanismy a priority vzdělávání nadaných dětí se specifickými poruchami učení. Rizika a bariéry, které mohou bránit v rozvoji jejich nadprůměrného potenciálu, např. jejich trvalé podhodnocování, nerozpoznání skutečného rozumového potenciálu či přílišná koncentrace na nedostatky.

nadání ; nadaný ; žák ; porucha učení ; hodnocení ; hodnocení žáka ; výkon ; prospěch ; pedagogická diagnostika ; pedagogická diagnóza ; vzdělávání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447168>

7.

Společný volný čas v rodinách [Common leisure time in families] / Věra Teplíčková – slo

In: Vychovávateľ -- ISSN 0139-6919 -- Roč. 63, č. 9-10 (máj-jún 2015)
(2014/2015), s. 22-26.

Téma společně stráveného volného času. Funkce a význam volného času v současné rodině. Volný čas jako zdroj pozitivních hodnot, sociální a emocionální inteligence. Negativní jevy v sociálně znevýhodněných rodinách, krize rodiny, sociální patologie rodiny - rodina neplní své základní funkce (týrání, zneužívání, zanedbávání dětí), volný čas jako zdroj stresu a úzkosti.

rodina ; rodinná výchova ; rodinné prostředí ; volný čas ; výchova pro volný čas ; výchovné působení ; vztah rodiče-dítě ; zájmová činnost ; citová výchova ; sociální výchova ; hodnotový systém ; sociálně znevýhodněný ; odchylka v chování ; sociální chování ; riziková skupina ; stres

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447324>

8.

Šikanovanie v základných a stredných školách z pohľadu koordinátorov prevencie [Bullying in primary and secondary schools as seen by prevention coordinators] / Marianna Pétiová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 2

In: Mládež a spoločnosť : slovenský časopis pre štátnu politiku a výskum mládeže -- ISSN 1335-1109 -- Roč. 21, č. 2 (2015), s. 59-81.

Výsledky průzkumu, který formou dotazníku zjišťoval mezi koordinátory prevence jejich pohled na výskyt šikanování na slovenských základních a středních školách, na způsoby eliminace šikanování, nejčastější projevy šikany, na výskyt elektronické šikany ve škole, nejčastější příčiny šikanování a na spolupráci při zvládnání, eliminaci a prevenci šikany.

šikanování ; základní škola ; střední škola ; prevence ; zákrok ; spolupráce ; dotazník ; názor ; průzkum ; Slovensko ; metodik prevence

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447539>

9.

Trainee teachers' experience of reflection [Zkušenosti začínajících učitelů s rolí reflexe] / Liz McKenzie -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 39, č. 5 (2015), s. 645-664.

Studie se zabývá problematikou pojmu reflexe (osobní a sociální přístup), jak ji chápou začínající učitelé středních škol. Prostřednictvím strukturovaného dotazníku a semi-strukturovaných rozhovorů bylo zkompletováno 127 výpovědí o zkušenostech s rolí reflexe a vedením reflexního deníku. Závěry ukazují, že zatímco roli reflexe v profesionálním růstu učitele považuje většina dotázaných za důležitou, problematický je nedostatek času zamyslet se nad svou prací a vést si reflexní deník. Někteří uvádějí málo zkušeností s rolí reflexe, jiní považují reflexi za přirozený proces. Ukázky výpovědí dotazovaných, výsledky v tabulkách.

učitel ; začínající učitel ; střední škola ; psychologie práce ; zpětná vazba ; postoje učitele ; pedagogická zkušenost ; sebehodnocení ; reflexe ; deník

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447096>

10.

Vybrané faktory edukace žáků s mentálním postižením = Selected factors of education of pupils with mental disability / Eva Zezulková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 7

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 49, č. 1-2 (2015), s. 79-90.

Důraz na komunikační kompetence v současných vzdělávacích programech a problematika jejich rozvíjení u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v podmínkách inkluze. Cíle, průběh a výsledky výzkumu, který se zaměřil na analýzu úrovně vybraných oblastí komunikační kompetence žáků s lehkým mentálním postižením v primárním vzdělávání a jejich porovnání s očekávanými výstupy pro předškolní vzdělávání. Vyvození závěrů a konkrétních návrhů na opatření v rámci speciálněpedagogické podpory pro žáky s lehkým mentálním postižením v primárním vzdělávání.

komunikační schopnost ; rozvíjení schopností ; žák ; speciální vzdělávací potřeby ; první stupeň ; základní škola ; mentálně postižený ; lehká mozková dysfunkce ; analýza ; komparace ; očekávání ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447162>

11.

Wie ein Fisch im Wasser : von Claude Debussys Musik zu Bildern, Sprache und Schattenspiel [Jako ryba ve vodě : od hudby Clauda Debussyho k obrázkům, jazyku a stínohře] / Claudia Rees – ger

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 62, č. Musik Sonderheft 2015 (2015), s. 5-10.

Malování při poslechu hudby podporuje kreativní přístup k hudbě. Hudba vyvolá určitou náladu, která podnítlí k vytvoření obrázku. Děti malují při poslechu klavírní skladby Reflets dans l'eau, která asociuje vodu, slunce, moře, proměny počasí a podobně. Malování při hudbě vyžaduje od dětí soustředěnost; návody, jakým způsobem postupovat: nejprve si děti hudbu poslechnou (důležitá je

koncentrace, dobré je poslouchat se zavřenýma očima) a nechají pracovat svou fantazii. Poté mají 20 minut na vytvoření obrázku, hudba je jim přitom opakovaně pouštěna. Hudbu lze využít i k rozvoji mluveného projevu, děti vypráví o svých pocitech při jejím poslechu. Návod na vytvoření stínohry (na špejle se přilepí různí vodní živočichové vystříženi z různobarevných papírů) na Debussyho hudbu.

hudební výchova ; výtvarná výchova ; výtvarný projev ; ústní projev ; jazyková dovednost ; koncentrace ; emoce ; základní škola ; mezipředmětové vztahy ; Debussy, Claude, ; Debussy, Claude, ; Reflets dans l'eau

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/447401>

12.

Wir sind arm? [Jsme chudí?] / Marina Palm, Lemut Nockermann – ger

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 67, č. 7-8 (2015), s. 46-49.

Zkušenosti učitelky ze souborné střední školy (Gesamtschule) ve Wuppertalu, jenž patří k chudším oblastem Německa. Škola se potýká s nedostatkem finančních prostředků, její multikulturní prostředí ji navíc nutí urovnávat konflikty mezi žáky různých národností. Přes omezené finanční možnosti, často jen díky sponzorským příspěvkům, rozvíjí a realizuje škola nápady, jak se kulturně a intelektuálně posunout dál (nákup knih, návštěva opery atd.). Navázala i spolupráci se školou v Burkině Faso. Chce své žáky obohacovat duchovně a docílit tak jiného bohatství, než je to materiální.

souborná střední škola ; finanční zdroje ; financování ; mezikulturní komunikace ; kulturní pluralismus ; spolupráce ; sponzorování ; zkušenost ; multikulturní výchova ; SRN ; Burkina Faso

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/446653>

13.

Die coole Prinzessin und der freshe Prinz... : lebendig erzählen: Wie geht das? [Ta princezna je cool a princ je hustej... : živě vyprávět: jak to jde?] / Benjamin Uhl -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 62, č. 3 (Juli) (2015), s. 29-32.

Článek se zabývá možnostmi, jak vést děti k tomu, aby byly schopny své fantazijní příběhy napínavě vyprávět, s použitím rozličných slovních výrazů a větných vazeb. Vyprávění pojímá jako komplexní jev, jenž v sobě zahrnuje všechny komponenty probírané při výuce německého jazyka. Konkrétní příklady, jak vygradovat text za použití emocionálních výrazových prostředků; zásadní význam má výběr vhodných adjektiv plnících jak funkci atributu, tak tvořících součást predikátu. Důležité je, aby se děti před tím, než začnou samy vyprávět, seznámily prostřednictvím četby s tím, jak se tvoří narativní texty.

gramatika ; představivost ; slovní zásoba ; věta ; němčina ; text ; emoce ; význam ; čtenářství ; základní škola ; vypravování ; ústní projev

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/446890>